

Abstract

The three most southern provinces in Thailand has been a longstanding area of conflict. While peace negotiations between the Indonesian government and the Free Aceh Movement (GAM) have resulted in the signing of the Memorandum of Understanding (MoU) in 2005 ultimately ending a three-decade long struggle for independence, many remain pessimistic that peace deal will occur for the conflict the south of Thailand, at least in the near future. This research seeks to draw on the lessons on peacemaking and peacebuilding from Aceh for the conflict in the three most southern provinces of Thailand. First, it analyses the conditions conducive to peace negotiations in 2005 which include a number of factors such as context and actor transformation. It then explores peace building in Aceh post-MoU including the processes of reintegration as well as fiscal and political decentralization as part of the peace deal. Then, this study further investigates whether lessons learned from the case of Aceh have any useful implications to the conflict in the three most southern provinces Thailand.

บทคัดย่อ

พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยเป็นพื้นที่ที่มีความขัดแย้งมาเป็นเวลานาน ขณะที่การเจรจาสันติภาพระหว่างรัฐบาลอินโดนีเซียกับกลุ่มอาเจหฺ์เอกราช (GAM) สามารถประสบความสำเร็จในการลงนามในข้อตกลงความเข้าใจร่วมกัน หรือ MoU ในปี 2005 ซึ่งเป็นการยุติการต่อสู้เพื่อเอกราชที่ดำเนินมายาวนานกว่าสามทศวรรษ แต่ด้วยในปัจจุบัน มีหลายฝ่ายที่ยังคงมองสถานการณ์ในภาคใต้ของประเทศไทยในแง่ร้ายว่า การเจรจาสันติภาพคงจะยังไม่เกิดขึ้นอย่างน้อยที่สุดก็ในอนาคตอันใกล้

ดังนั้น งานวิจัยนี้ต้องการถอดบทเรียนที่ได้จากกระบวนการสร้างสันติภาพและการเจรจาสันติภาพในอาเจหฺ์ เพื่อแก้ไขความขัดแย้งในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย ซึ่งจะมุ่งศึกษาในรายละเอียดดังนี้ ประการแรก จะวิเคราะห์สภาพที่เอื้อต่อกระบวนการเจรจาสันติภาพในปี 2005 รวมถึงปัจจัยต่างๆ เช่น บริบทและการเปลี่ยนตัวแสดงทางการเมืองเป็นต้น จากนั้น จะสำรวจการสร้างสันติภาพในอาเจหฺ์ภายหลังการลงนามในสนธิสัญญาสันติภาพ และศึกษาการกระจายอำนาจทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจตามข้อตกลงใน MoU ประการที่สอง งานวิจัยนี้ ต้องการถอดบทเรียนจากกรณีอาเจหฺ์ว่ามีด้านใดบ้าง ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้สำหรับการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยได้